

Zbirka medijskih objav

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, za obdobje 7. 8. 2015

Število objav: 8	Pa ta viža ni preč: 0	Rado Simoniti - ... besede: 0
Internet: 2	Borderliner: 0	Svetovni dan ... petja: 0
Tisk: 6	Tekmovanje ... Savi: 0	Kulturni vodiči: 0
<hr/>		
Spremljane teme:	Zborovsko ... Evrope: 0	
Srečanje big bandov: 0	Slovensko ... pesem: 0	
Javni sklad ... dejavnosti: 8	Srečanje ... brega: 0	
Kulturna šola: 0	Vizije, ... skupin: 0	
Linhartovo srečanje: 0	Tekmovanje ... stopnji: 0	
Festival MareziJazz: 0	Ringaraja: 0	
Tabor ... Stični: 0	Klovnbuf: 0	
Opus 1: 0	Kiparska delavnica Les: 0	
Pika miga: 0	Mladinska ... Piran: 0	
Mednarodno ... Maribor: 0	Mednarodni ... Beltinci: 0	
Adamičeva pomlad: 0	Državno srečanje ... pelji: 0	
Priznanja JSKD: 0	Likovna delavnica ... Paki: 0	
Pevci nam ... godejo: 0	Mentorjev feferon 2013: 0	
Živa, festival ... mladih: 0	Prevajalnica JSKD: 0	
Potujoča muzika: 0	Mednarodna ... pedagogike: 0	
Festival neodvisnega filma: 0	Tekst v podobi: 0	
Filmski ... laboratorij: 0	Balada o strugarju: 0	
Festival mlade ... Urška: 0	Sklepno ... avtoric: 0	
Rastoča knjiga: 0	Dan kulturnih ... kulture: 0	
Srečanje ... ustvarjalcev: 0	Slovenski zborovski arhiv: 0	
LOAC: 0	Zmes za ples, ... plesu: 0	
Žive besede - festival: 0	Ljubiteljska ... kriza: 0	
	Maraton v Španskih borcih: 0	
	Musica creativa: 0	
	Mentor, ... mentorje: 0	
	Parafraze: 0	
	Kult3000: 0	
	Bojan ... tirnice: 0	
	KULT3000 Monošter: 0	
	Teden ljubiteljske kulture: 0	
	Delavnica, polna nereda: 0	

Seznam objav v zbirki:

Internet	Naslov	Tra-ta-ta, zdaj igra naša muzika!		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Finance.si; 231.945		
	Rubrika, Datum	Novice; 6. 8. 2015		
Stran v zbirki: 9	Avtor	Ambrož Kvartič		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...godbe04-xx.1438880265.jpg.o.600px.jpg Rudarska godba v Trbovljah leta 1936 Danes v Sloveniji deluje okrog 150 amaterskih pihalnih godb. Zanje strokovno in organizacijsko skrbita Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti ter Zveza slovenskih godb. Okoli 50 pihalnih godb deluje tudi v okviru glasbenih šol in so sestavljene iz učencev igranja na pihala, trobila, tolkala in...			

Tisk	Naslov	Ilirska Bistrica		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Družina; 102.000	Stran: 16	Površina: 120 cm ²
	Rubrika, Datum	Iz naših župnij; 9. 8. 2015		
Stran v zbirki: 10	Avtor	Erika Tomažič		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...bogoslužju v osrednji katoliški stolnici v Novem Sadu. Nastope so sofinancirali in podprli Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, občina Ilirska Bistrica ter društvo Slovencev. Hvaležni smo donatorjem, ki so omogočili, da smo slovensko pesem ponesli rojakom in vsem obiskovalcem koncerta....			

Tisk	Naslov	Poezija, žlahtno zmešana z drugimi zvrstmi umetnosti		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 63.000	Stran: 4	Površina: 401 cm ²
	Rubrika, Datum	Kultura; 6. 8. 2015		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Rituper Nana A. Rodež		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...pozornost namenili lepi slovenski in preški besedi pa tudi lepim mislim in občutjem nasploh. V okviru občinskega praznika in v organizaciji območne izpostave JSKD Ljutomer so pripravili Dan kulture, tako so pozno popoldne pod mogočnimi stoletnimi hrasti v Parku i. slovenskega tabora prisluhnili poeziji in prozi,...			

Tisk	Naslov	Napovednik dogodkov		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 63.000	Stran: 27	Površina: 612 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 6. 8. 2015		
Stran v zbirki: 14	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...Društvo ljubiteljev starodobne tehnike Pufkač. Ob 18. uri bo koncert stare glasbe v izvedbi nekdanjih godcev. Koncert bodo pripravili v sodelovanju z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti. Gostje bodo Ljudske pevke z Gornjega Senika in Folklorno društvo Pozvačin Bistrica. Ob 20. uri bo izakovska ljudska igra Žetev, ob 21. uri pa družabni...			

Tisk	Naslov	Niso želeli, da se tradicija prekine		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 63.000	Stran: 4	Površina: 362 cm ²
	Rubrika, Datum	Kultura; 6. 8. 2015		
Stran v zbirki: 16	Avtor	A. N. R. R.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...da bi vsi prišli na vaje, delajo bolj na projektih. Vaje so sicer vse leto, bolj intenzivne pa pred nastopom. Udeležujejo se tudi revij v organizaciji JSKD in drugih srečanj, spomladi pa so organizirali srečanje slovenskih okteto. To srečanje je bilo tudi del slovesnosti ob letošnjem jubileju, vrhunec pa...			

Tisk	Naslov	Mira Rebernik Žižek v skrbi za kulturo		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Vestnik Murska Sobota; 63.000	Stran: 8	Površina: 41 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 6. 8. 2015		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...Mira Rebernik Žižek v skrbi za kulturo Vodja Območne izpostave JSKD in kultumica je dala pobudo, da se ob občinskem prazniku v Ljutomeru poseben dan nameni tudi kulturi, saj so prav kultura in njihovi veliki možje tisti,...			

Tisk	Naslov	Tra-ta-ta, zdaj igra naša muzika!		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Finance - Weekend; 52.000	Stran: 14	Površina: 819 cm ²
	Rubrika, Datum	Finance Weekend; 7. 8. 2015		
Stran v zbirki: 20	Avtor	Ambrož Kvartič		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...občinski praznik. Več sto različnih pihalnih godb Danes v Sloveniji deluje okrog 150 amaterskih pihalnih godb. Zanje strokovno in organizacijsko skrbita Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti ter Zveza slovenskih godb. Okoli 50 pihalnih godb deluje tudi v okviru glasbenih šol in so sestavljene iz učencev igranja na pihala, trobila, tolkala in. ..			

Internet	Naslov	FOTO: Občina Ljutomer se je predstavila na prostem		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Pomurec.com; 36.302		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 6. 8. 2015		
Stran v zbirki: 23	Avtor	Unknown		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		
Povzetek	...zaposlovanje, Centra za socialno delo, Splošne knjižnice Ljutomer, Rdečega križa, Javnega zavoda za šport, izobraževanje odraslih in mladino Ljutomer, Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti - OI Ljutomer. Predstavili so se tudi Vrtec Ljutomer, OŠ Janka Ribiča Cezanjevci, GFML Ljutomer in Glasbena šola Slavka Osterca Ljutomer, Boks klub Ljutomer,...			

Tra-ta-ta, zdaj igra naša muzika!

Ambrož Kvartič

06.08.2015 22:30 / Finance 152/2015

0

0

V Sloveniji aktivno muzicira več kot osem tisoč ljubiteljskih godbenikov v več kot 150 pihalnih orkestrih. Najstarejša godba je idrijska in je s 350 leti tudi najstarejša nepretrgano delujoča pihalna godba na svetu.

Zgodovina godbeništva, kot ga poznamo danes, sega daleč v preteklost, v antiko in še dlje. Najpomembneje ga je oblikovala organizirana vojaška dejavnost, pri kateri so se trobila vedno uporabljala za signalizacijo, tolkala pa urejala tempo premikanja vojaških enot in hkrati ustražovala nasprotnika. Nekaj tisoč let pozneje, v 17. stoletju, se je v Evropi uveljavilo razlikovanje med dvema vojaškima glasbenima sestavoma, enim, odgovornim za bojno, in drugim, pristojnim za ceremonialno glasbo, današnje godbe pa so neposredne naslednice zadnjega.

Godbeniki v Kortah leta 1923

Drugi glasbeniki, ki so pomembno pripomogli k razvoju godb, so bili tako imenovani mestni piskači, protokolarni glasbeniki, ki so si od srednjega veka do 19. stoletja tu in tam služili denar tudi z igranjem na »neobveznih« zabavnih in ceremonialnih prireditvah mestnih skupnosti. Po tretji strani imajo godbe na pihala tudi povsem »ljudske« korenine, saj so jih vselej sestavljali tudi samouki glasbeniki, ljudski godci, ki so se združevali ob različnih priložnostih ter v muziciranje vnašali svoje znanje in elemente ljudske glasbene estetike.

Več godb, ki »piha« že 200 let

Na Slovenskem se pihalno-tolkalske zasedbe prvič omenjajo v poznosrednjeveških virih, naša najstarejša pihalna godba pa je

Godbe so najpogosteje sestavljali notno neuki ljudje, ljudski godci. Sicer so bili člani godb vselej različnih poklicev, izobrazbe, izkušenj in načina življenja, vendar pa so bili izenačeni z uniformo in marširanjem, zaradi česar so godbe na pihala

idrijska. Delovala naj bi od leta 1665, vendar to ni povsem preverljiv podatek, jo je pa leta 1686 v Slavi vojvodine Kranjske **Janez Vajkard Valvazor** predstavil z besedami: »Ob dveh popoldan se je četa mušketirjev z muzikanti na čelu napotila v grad ter izkazala čast gospodu oskrbniku.« S 350-letnico delovanja idrijska pihalna godba ni le najstarejša pri nas, ampak tudi najstarejša nepretrgano delujoča pihalna godba na svetu. V Sloveniji igra še kar nekaj godb na pihala, ki se ponašajo z več kot 200-letnim nepretrganim delovanjem.

močan simbol enotnosti in povezanosti v skupnosti.

Prelomno 19. stoletje

Devetnajsto stoletje je prineslo pomembne spremembe na področju godbenišтва z več vidikov. Godbe so takrat postopoma prešle iz večinoma vojaške sfere v civilnodružbeno; začele so nastajati v okviru kulturnih društev in čitalnic ter delovnih skupnosti v prvih industrijskih središčih, pri čemer so imeli daleč najpomembnejši prispevek rudarji in rudarska mesta (Zasavje in Idrija, pozneje tudi Velenje). Novonastajajoče godbe so najpogosteje sestavljali notno neuki ljudje, ljudski godci, glasbeno pa so jih marsikje usmerjali upokojeni vojaški glasbeniki, ki so se v domači kraj vračali po delu v vojski takratnega avstrijskega cesarstva. Sicer so bili člani godb vselej različnih poklicev, izobrazbe, različnih izkušenj in načina življenja, vendar

pa so bili izenačeni z uniformo in sinhronim korakanjem (marširanjem), zaradi česar so godbe na pihala močan simbol enotnosti in povezanosti v skupnosti. To so najpomembnejše vrednote godbeništva, ki veljajo še danes. Drug vidik razvoja godbeništva v 19. stoletju je prineslo to, da so godbe po novem prispevale glasbeno spremljavo vsakršnemu praznovanju v lokalni skupnosti, pa naj je šlo za cerkvene ali posvetne praznike, za mesto ali podeželje, za poroke, pogrebe, nove maše, žegnanja, sejme in tako naprej.

Zgodovinski dogodki narekovali nastajanje godb

Množično ustanavljanje pihalnih godb lahko pri nas spremljamo v treh obdobjih, od katerih je vsako tesno povezano z razvojem vzporednih zgodovinskih dogodkov. Prvo je sledilo revolucionarnemu letu 1848. Takrat so se pihalne godbe razmahnile predvsem ob idejah in gibanjih narodnega prebujanja, saj so z igranjem slovenskih skladb spremljale različne dogodke pomladi narodov, predvsem tabore, s svojim delovanjem pa h komponiranju spodbudile vrsto skladateljev tako imenovane godbeniške glasbe. Med temi skladatelji sta najbolj znana **Josip Čerin** in **Fran Korun** Koželjski, ki so se jima v 20. stoletju pridružila še druga velika imena: **Bojan Adamič**, **Vinko Štrucl**, **Emil Glavnik**...

Drugo obdobje množičnejšega nastajanja pihalnih godb je nastopilo na prelomu iz 19. v 20. stoletje vzporedno s

tem, ko se je začela slovenska družba postopoma industrializirati, tretje pa po drugi svetovni vojni, v obdobju socializma, ko so svoje godbe množično ustanavljale delovne in civilnodružbene organizacije (sindikati, podjetja, gasilci, železničarji ...). Najpomembnejša dediščina zadnjega obdobja so tako imenovane prvomajske budnice, preigravanje godbeniških maršev na javnih prostorih na 1. maja zjutraj. Budnice godbeniki danes igrajo tudi ob stanovskih praznikih primarnih poklicev v svojem okolju (na primer rudarski praznik) ter ob civilnodružbeno pomembnih dnevih, kot je občinski praznik.

Več sto različnih pihalnih godb

Rudarska godba v Trbovljah leta 1936

Danes v Sloveniji deluje okrog 150 amaterskih pihalnih godb. Zanje strokovno in organizacijsko skrbita **Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti** ter Zveza slovenskih godb. Okoli 50 pihalnih godb deluje tudi v okviru glasbenih šol in so sestavljene iz učencev igranja na pihala, trobila, tolkala in druge instrumente. Poleg ljubiteljskih v Sloveniji delujeta tudi dve profesionalni godbi na pihala. Leta 1948 je bila na

pobudo Narodne vlade Slovenije ustanovljena Godba ljudske milice, današnji Policijski orkester. Takratna oblast je namreč prepoznala potrebo po protokolarnem in reprezentativnem pihalnem orkestru, ki bi glasbeno oblikoval protokolarne dogodke na najvišji ravni (kot so obiski tujih državnikov) ter igral na spominskih in prazničnih slovesnostih republiškega pomena. Policijskemu se je leta 1996 pridružil Orkester slovenske vojske, ki spremlja predvsem dogodke vojaškega protokola. Člani obeh profesionalnih orkestrrov so akademsko izobraženi glasbeniki, vsi pa so prestali tudi (vsaj) osnovno vojaško oziroma policijsko usposabljanje.

ILIRSKA BISTRICA • Mešani pevski zbor Zvon iz župnije Ilirska Bistrica se je konec junija odpravil na gostovanje po Srbiji. Na slovenski dan državnosti je z bogatim programom navdušil številne srbske in slovenske goste v Beogradu ter 27. junija v Sremskih Karlovcih.

Na koncertu 25. junija je nastopil tudi zbor Pojoča družba društva Sava, ki združuje Slovence v Beogradu. V Sremskih Karlovcih so 27. junija dogodek popestrili s srbskimi plesi in pesmimi tudi člani Mladinskega kulturno-umetniškega društva Brankovo kolo. Staroslovanske

pravoslavne skladbe zbora Zvon so odmevale še v pravoslavni cerkvi sv. Save v Beogradu. Člani zbora Zvon so navdušili tudi s sodelovanjem pri bogoslužju v osrednji katoliški stolnici v Novem Sadu. Nastope so sofinancirali in podprli Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, občina Ilirska Bistrica ter društvo Slovencev. Hvaležni smo donatorjem, ki so omogočili, da smo slovensko pesem ponesli rojakom in vsem obiskovalcem koncerta.

Erika Iskra Tomažič

Dan kulture pod mogočnimi hrasti

Poezija, žlahtno zmešana z drugimi zvrstmi umetnosti

Poslušanje poezije in literature domačih in drugih priznanih ustvarjalcev – Predstavili so se tudi mladi poeti, glasbeniki in gledališčniki

Minuli torek so v Ljutomeru svojo pozornost namenili lepi slovenski in preleški besedi pa tudi lepim mislim in občutjem nasploh. V okviru občinskega praznika in v organizaciji območne izpostave **JSKD** Ljutomer so pripravili Dan kulture, tako so pozno popoldne pod mogočnimi stoletnimi hrasti v Parku 1. slovenskega tabora prisluhnili poeziji in prozi, zvečer pa se je kulturno dogajanje s poezijo, glasbo, gledališčem in žlahtno kapljico nadaljevalo v atriju mestne hiše. Zbrane, bilo jih je več kot sto, je nagovorila in k poslušanju povabila Mira Rebernik Žižek, vodja območne izpostave **JSKD**.

Že nekaj let poteka branje poezije pod stoletnimi hrasti, ki so tudi letos ponudili zavetje različnim ustvarjalcem, ki pišejo, skladajo ali samo ljubijo in uživajo v poeziji in literaturi, ter poslušalcem. S svojimi pesmimi ali odlomki so se predstavili tisti, ki tudi sami pišejo, in še drugi, ki jih z veseljem prebirajo in ob njih uživajo ter so bili pripravljene svoj izbor znanih in manj znanih avtorjev razkriti poslušalcem. Nastopajočim so se pridružili tudi literarni ustvarjalci iz Hrvaške in Bosne.

Druženje v takem krogu je tudi priložnost, da se o prebranem in povedanem poklepeta, da se izmenjajo misli, občutenja in razmišljanja. Podobno kot v preteklosti, ko so se zbirali veliki in pogumni možje Prekije, debatirali o aktualnih vprašanjih in si želeli sprememb v takratni družbi. To druženje, je poudarila Rebernik-Žižkova, je namenjeno tudi spominu na dogajanje in spominu na prvi slovenski tabor. Kajti pred skoraj 150 leti se je ravno v tem parku zbralo sedem tisoč ljudi in podprlo program Zedinjene Slovenije. V Ljutomeru je bil devetega avgusta leta 1868 prvi slovenskega tabor, prvo slovensko množično politično zborovanje za narodne pravice Slovencev, in s takim srečanju se lahko spodbudi tudi družbena kritična misel danes.

Zvečer se je dogajanje preselilo v atrij mestne hiše, v katerem je prav tako **JSKD** Ljutomer pripravil zanimiv dogodek, letos prvič, z naslovom Žlahtno zmešano – glasba s poezijo, prepletali pa so se glasba, poezija, gledališče in žlahtna kapljica. Letos so k sodelovanju povabili mlade

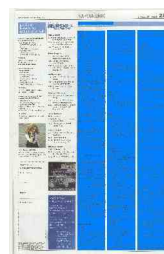
ustvarjalce, z dramatisacijo pravljice Pijana smrt ali Vinogradnik Tomaž je zamočil je nastopil pisatelj, pesnik in igravec Luka Vasle, na kitaro je zaigral glasbenik Domen Gnezda, Tina Čeh pa na violino, francoske šansone Edith Piaf je zapela sopranistka Sheherazade Boulil, Parižanka, ki lepo obvlada tudi slovenščino, nastopil pa je še moški sekstet, sestavljen iz pevcev Ljutomerskega in Cvenskega okteta pod vodstvom Tihomirja Babiča. Ob tem so za sprostitev in izostritev čutov poskrbeli tudi z žlahtno kapljico domačih vinarjev Vinarstva Kovačič in Vinoreje Kaučič.

A. Nana Rituper Rodež

Veliko obiskovalcev je v Ljutomeru na Dnevu kulture uživalo ob poeziji, glasbi in lepi besedi ter žlahtni kapljici.

FOTOGRAFIJA BOJANA KARBA

napovednik dogodkov

Büjraški dnevi

IŽAKOVCI

V petek, 7. avgusta, ob 21. uri bo Mitološki večer s prireditvijo Poezija, mitologija in glasba na Otoku ljubezni. Pesmi bodo brali Zlatko Kraljič in Vladimir Mihaljevič Kantor iz Hrvaške, Judit Zagorec Csuka (Madžarska narodna skupnost) ter Klarisa Jovanović, Štefan Karđoš, Igor Likar in Tine Mlinarič iz Slovenije. Ples vil bo uprizorilo Društvo za kulturo in ljudsko izročilo Ižakovci. Nastopil bo tudi Duo Ponte: Alja Petric (vokal) in Damjan Stanišič (kitara).

V soboto bo Dan ekologije in ljudskega izročila. Ob 9.30 bo otroška delavnica v organizaciji Vrtca Beltinci. Ob 10. uri bo okrogla miza z naslovom Obnovljivi viri – razvojna priložnost Občine Beltinci. V razpravi bodo sodelovali prof. Alojz Poredoš s Strojne fakultete v Ljubljani, Gregor Šömen iz Ekonomske fakultete v Ljubljani, beltinski župan Milan Kerman in drugi. Ob 11.30 bo predstavitev knjige v prekmurščini Vretine dni, katere avtor je Tine Mlinarič. Ob 12. uri bo tekmovanje v pečenju rib na indašnji način z Vaškimi dečki. Ob 15. uri bosta prikaz büjraštva in tkalska delavnica, sodelovalo pa bo tudi Društvo ljubiteljev starodobne tehnike Pufkač. Ob 18. uri bo koncert stare glasbe v izvedbi nekdanjih godcev. Koncert bodo pripravili v sodelovanju z **Javnim skladiščem RS za kulturne dejavnosti**. Gostje bodo Ljudske pevke z Gornjega Senika in Folklorno društvo Pozvačin Bistrica. Ob 20. uri bo ižakovska ljudska igra Žetev, ob 21. uri pa družabni večer z nastopom Medžimurskih muzikantov.

V nedeljo bo Dan duhovnosti in družabnosti. Ob 6. uri bosta budnica in nastop skupine Zadnji moment. V kulturnem programu ob 10. uri z naslovom Pesem in besedilo bodo nastopili dijakinja in dijaki Gimnazije Murska Sobota, Danijel Škafar in Vlado Poredoš. Ob 10.30 bo maša za pokojne in žive büjraše, ob 12. uri družabni popoldan z ansamblom Franca Miheliča, ob 17. uri pa se bo začela Büjraška noč, na kateri bodo igrali Veseli svatje.

Pomurski poletni festival

VELIKA POLANA

Pomurski poletni festival poteka na Prireditvenem centru Poljana do ne-

delje, 9. avgusta. V četrtek, 6. julija, bo Praznik slovenske narodnozabavne glasbe, na katerem bodo nastopili Polanski zvoki, Ansambel Trim, Ansambel Štrk, Ansambel Petka in Slovenski zvoki, ob tem pa bo tudi srečanje Kluba prijateljev slovenske narodnozabavne glasbe. V petek bodo nastopili Leteči Odred, Big Foot Mama in Energy, v soboto Prljavo kazališče in Trifrtalenadesejt, koncertno dogajanje pa bo v nedeljo končala Tanja Žagar s skupino Avantura.

Ob glasbi bodo še druge aktivnosti. V četrtek bosta srečanje upokojencev in Dan občanov Občine Velika Polana. V petek ob 15. uri bo tekmovanje v odbojki na mivki, v soboto ob 14. uri bo na Ranču Vermida prireditev Poniifest s konjeniškim šovom in tekmovanjem. V nedeljo ob 12. uri bo kolesarjenje po Veliki Polani in okolici z naslovom Fsi kličimo s srečanjem lastnikov koles Rog, ob 13.30 pa bosta prireditvi Kmečka olimpijada in Senje.

Praznik občine

LJUTOMER

V četrtek, 6. avgusta, ob 10. uri bo v Parku I. Slovenskega tabora pravljíčna ura Kaj bom, ko bom velik?, ki ga pripravlja Splošna knjižnica Ljutomer. Ob 15.30 bo v Mladinskem centru Prlekije v Spodnjem Kamenščaku odprtje učne točke. Ob 16.30 bo v Parku I. Slovenskega tabora okrogla miza Razvojne perspektive Prlekije in vključevanje mladih, ob 19. uri bo v Galeriji Anteja Trstenjaka odprtje razstave kiparskih del Roberta Juraka, ob 20. uri pa bo na Glavnem trgu prireditev Obrtnik leta 2015.

V petek ob 9. uri bo v ŠRC Ljutomer Palčkov orientacijski pohod za najmlajše, ob 17. uri pa bosta na Glavnem trgu taborski pohod in tek. Ob 20. uri bo v kulturnem domu prireditev ob praznovanju občinskega praznika z nastopom Severe in Gala Gjurina.

Glasba

MURSKA SOBOTA

V petek, 7. avgusta, ob 20. uri bo na Soboškem poletju nastopila skupina Simangavole, Reunion – Francija, ki izvaja tradicionalno glasbeno zvrst maloya.

RADENCI

V četrtek, 6. avgusta, ob 18.30 bo Dosorju v okviru prireditev Dosorjeva veterinca na citrah igral Laslo Cservek iz Madžarske.

Gledališče

MURSKA SOBOTA

V soboto, 8. avgusta, ob 10. uri bo na Trgu kulture v sklopu prireditev Soboško poletje glasbeno-gledališka predstava Klarise Jovanović z naslovom Stoji mi lipica. Predstava je primerna za otroke od štirih let dalje.

Film

MURSKA SOBOTA

V petek, 7. avgusta, ob 21. uri bo na grajskem dvorišču Kino pod zvezdami: Festival migrantskega filma, ki ga pripravljata Mikk in Hiša Sadeži družbe (Slovenska filantropija). Predvajali bodo filme Rapresent (Ivana Todorović), Elinkine (Enrique Verdugo) in Kako preprečiti deportacijo. Po ogledu filmov bo pogovor o njih.

Dogodek

MURSKA SOBOTA – Hiša Sadeži družbe

V četrtek in petek, 6. in 7. avgusta, med 8. in 11. uro bo otroški tabor Pravljíčni direndaj (Tjaša Godvajš). V četrtek ob 18. uri bo delavnica igranja baskitare (Peter Horvat - Peco). V petek ob 19. uri bodo na grajskem dvorišču skupaj z Mikkom organizirali kulinaríčni večer Kultivator.

V ponedeljek ob 18. uri bo delavnica osebnostne rasti Temelji življenja (Stane Perkič) in Alkohol – skupina za samopomoč (Milan Osterc), ob 20. uri pa transmijska meditacija (Vlasta Zrinski).

V torek, sredo in četrtek bo v parku in okolici festival Zbüjdi se. V torek ob 9. uri bo v Hiši Sadeži družbe kuharska delavnica Bučkin rejštaš (Željka Hobljaj), ob 9.30 medgeneracijske igre (Julijana Titan, Renata Rogan, Dominik Golob), ob 18. uri predavanje Energijske vode in kristali (Milan Kelhar), ob 17.30 Uvod v učenje Bruna Gröninga, ob 18.30 pa Krog prijateljev Bruna Gröninga.

V sredo ob 9. uri bo kuharska delavnica Gratinirana zelenjava (Giza in Ljiljana), ob 18. uri predavanje Čustvena

prevara – kaj je, kako jo odkriti v partnerstvu in kako naprej? (Breda Dular) ter Taoistične notranje vaje (Daša Cipot), ob 19. uri pa bo starodobni šamanski ritual Prehod preko ognjene črte (Tomaž Flegar).

GABERJE

V soboto, 8. avgusta, ob 16. uri se bo začel z delavnicami in prikazom starih običajev Vaški praznik. Ob 17. uri bo kulturni program, ob 18. uri vaške igre, ob 20. uri pa zabavni večer s skupino Faringaši. Pripravili bodo tudi animacijo za otroke.

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 6. avgusta, ob 18. uri bo na zahodni strani gradu v murskosobotskem parku brezplačna poletna vadba joge v organizaciji Društva joga v vsakdanjem življenju Maribor. Joga bo vsak četrtek med 18. in 19. uro do 27. avgusta.

Predavanje

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 6. avgusta, ob 19. uri bo v Mikku predavanje z naslovom S kokaško Frido o pomenu sočutnega sobivanja med ljudmi, živalmi in naravo. Predavanje organizira društvo za zaščito živali Pomurja, predavala pa bo Ksenija V. Kutlačič iz Zavoda Koki.

Razstave

MURSKA SOBOTA

V Galeriji Murska Sobota je do 19. avgusta na ogled razstava slik Mirka Rajnarja. V galerijski izložbi je na ogled razstava del, ki so nastala na likovnih delavnicah za otroke.

V Pomurskem muzeju Murska Sobota bo do konca septembra na ogled razstava Karikature Ladislava Kondorja. Do konca avgusta je v Pokrajinski in študijski knjižnici na ogled razstava inovativnih in likovnih del izumitelja Draga Fiale.

V Galeriji Robin bo do 29. avgusta na ogled razstava Pomurskega muzeja Murska Sobota z naslovom Med podeželjem in mestom, Murska Sobota 1850–1920.

LENDAVA

V prostorih Galerije - Muzeja Lendava na lendavskem gradu je do 30. septembra na ogled likovna razstava

Hommage a Picasso.

V mansardnih prostorih Galerije - Muzeja Lendava na lendavskem gradu je na ogled razstava del 42. mednarodne likovne kolonije Lendava - Odlivanje v bronu in del predhodnih devetih likovnih kolonij odlivanja v bronu.

V Galeriji Banffy je na ogled razstava tekstilne umetnosti Moda in tekstil (Laszlo Edina).

V predverju gledališke in koncertne dvorane je na ogled šesta klubska fotografska razstava Foto-video kluba Lendava.

V sinagogi je na ogled serija grafik izraelskega umetnika Dana Reisingerja Ognjeni zvitki.

NEGOVA

V gradu Negova je na ogled fotografska razstava Fotograd Negova - fotografsko središče Svetovne zveze za fotografsko umetnost. Na ogled so dela Hermana Čatra Pozabljen, Zakleti grad in njihove zgodbe Iva Borka, Svetloba življenja Maje Šivec ter Kranjska fotografija od Puharja do danes.

GRAD

V gradu Grad bo do konca oktobra na ogled razstava fotografij sodelujočih na sedmem fotografskem natečaju v Krajinskem parku Goričko. Do konca avgusta pa je na ogled razstava tekstilnih izdelkov z elementi tradicionalne dediščine z naslovom O, ti, ti. Izdelki so nastali v organizaciji Ljudske univerze Murska Sobota.

GORNJA RADGONA

V Domu kulture Gornja Radgona je do konca avgusta na ogled razstava z naslovom Kunst August 2015, na kateri svoja dela predstavljajo Vidka Borko, Siegi Kleindienst, Isolde Leinholz, Ingrid Paar in Petra Stock. Gre za mednarodni projekt, v okviru katerega bo na treh razstaviščih svoja dela predstavljajo 18 umetnic in umetnikov. Ob Gornji Radgoni bo razstava še v Radgoni in Vrbenem/Feldbachu.

V Špitalu sta na ogled razstava voščilnic zbiralca Antona Vodana in stalna zbirka Radgonski mostovi.

V Knjižnici Gornja Radgona je na ogled likovna razstava Društva upokojencev Gornja Radgona.

Napovedi kulturnih, turističnih in drugih dogodkov pošiljajte do ponedeljka do 11.00 na elektronski naslov: joze.gabor@vestnik.si.

50 let Ljutomerskega okteta

Niso želeli, da se tradicija prekine

*Dušan Prelog je prevzel vodenje okteta od očeta Mirka –
Poskrbijo za lepo slovensko pesem in kakšno hudomušnico*

Ljutomerski oktet praznuje letos 50-letnico svojega delovanja in spada med najstarejše slovenske oktete. V zdajšnji pomlajeni sestavi pojejo prvi tenor Bojan Ferenc in Dejan Kolarič, drugi tenor Tihomir Babič in Igor Golob, bariton Marko Rus in Marko Jureš, basista sta Peter Bezec in Simon Maroša, vodi pa ga Dušan Prelog. V času, ko se je prejšnja zasedba ob 45-letnici odločila, da bodo prenehali aktivno delovati, je dirigentsko palico prevzel od svojega očeta Mirka Preloga.

Da se vendarle ne bi prekinila dolga in bogata tradicija okteta, ki je s svojim petjem zaznamoval marsikatero prireditev in dogodek, in ker je bilo nekaj članov, ki so se zavedali, da je treba vztrajati in so bili pripravljene poiskati nove glasove, so še naprej peli. V svojem programu skrbno negujejo tradicijo poustvarjanja slovenske ljudske pesmi in pri tem izbirajo tudi novejša priredbe, pojejo umetne pesmi slovenskih avtorjev, skladbe iz različnih obdobij od renesanse do najsodobnejših del domačih in tujih skladateljev, radi zapojejo črnske duhovne pesmi, v svojem repertoarju pa imajo tudi nekaj napitnic in skladb za posebne priložnosti.

»Obstaja pa železni repertoar slovenskih oktetov, tistih skladb, ki jih poje večina oktetov, to pa so na primer Slovenec sem, Oj, Triglav moj dom, O mraku, Večerni ave, O kresu in še druge lepe skladbe, brez katerih ne gre,« pove Prelog. V svoj repertoar radi vključijo tudi svoje domače, prleške skladbe, ena takih je hudomušnica Ste vidli barona ali Jaz sem čuja ftiča peti in druge

V Ljutomeru in Prlekiji je razvejena pevska tradicija, med drugim Slovensko pevsko društvo letos praznuje celo 110-letnico aktivnega delovanja, poleg tega imajo tudi lepo število zborov in različnih manjših pevskih zasedb. Mnogi pevci in pevke pojejo v različnih zasedbah, večina pa se jih sreča v komornem zboru Orfej. Prelog je povedal, da vse skupine med seboj dobro sodelujejo, imajo skupne koncerte, po potrebi pa si pevce tudi posodijo. Ubrano petje pa je povezano tudi s trdimi vajami. Ker se dan-

danis ni vedno enostavno uskladiti, da bi vsi prišli na vaje, delajo bolj na projektih. Vaje so sicer vse leto, bolj intenzivne pa pred nastopom. Udeležujejo se tudi revij v organizaciji JSKD in drugih srečanj, spomladi pa so organizirali srečanje slovenskih oktetov. To srečanje je bilo tudi del slovesnosti ob letošnjem jubileju, vrhunec pa bo 30. oktobra, ko bodo v Ljutomeru pripravili jubilejni koncert.

A. N. R. R.

Ljutomerski oktet z lepo, največkrat slovensko ali ljudsko pesmijo sodeluje na marsikateri prireditvi. FOTOGRAFIJA ARHIV LJUTOMERSKEGA OKTETA

Mira Rebernik Zizek v skrbi za kulturo

Vodja Območne izpostave **JSKD** in kulturnica je dala pobudo, da se ob občinskem prazniku v Ljutomeru poseben dan nameni tudi kulturi, saj so prav kultura in njihovi veliki možje tisti, ki so pomembno zaznamovali preleški in širši slovenski prostor. Sredi poletja, ko je razen festivalov bolj malo kulturnih dogodkov, so pripravili prijeten večer poezije, literature, glasbe in gledališča. Priložnost so dali različnim ustvarjalcem.

◀ DEDIŠČINA

TRA-TA-TA, ZE DAJ IGRA NAŠA MUZIKA!

V Sloveniji aktivno muzicira več kot osem tisoč ljubiteljskih godbenikov v več kot 150 pihalnih orkestrih. Najstarejša godba je idrijska in je s 350 leti tudi najstarejša nepretrgano delujoča pihalna godba na svetu.

F AMBROŽ KVARTIČ
finance@finance.si

Zgodovina godbenišтва, kot ga poznamo danes, sega daleč v preteklost, v antiko in še dlje. Najpomembnejše ga je oblikovala organizirana vojaška dejavnost, pri kateri so se trobila vedno uporabljala za signalizacijo, tolkala pa urejala tempo premikanja vojaških enot in hkrati ustrahovala nasprotnika. Nekaj tisoč let pozneje, v 17. stoletju, se je v Evropi uveljavilo razlikovanje med dvema vojaškima glasbenima sestavoma, enim, odgovornim za bojno, in drugim, pristojnim za ceremonialno glasbo, današnje godbe pa so neposredne naslednice zadnjega. Drugi glasbeniki, ki so pomembno pripomogli k razvoju godb, so bili tako imenovani mestni piskači, protokolarni glasbeniki, ki so si od srednjega veka do 19. stoletja tu in tam služili denar tudi z igranjem na »neobveznih« zabavnih in ceremonialnih prireditvah mestnih skupnosti. Po tretji strani imajo godbe na pihala tudi povsem »ljudske« korenine, saj so jih vselej sestavljali tudi samouki glasbeniki, ljudski godci, ki so se združevali ob različnih priložnostih ter v muziciranje vnašali svoje znanje in elemente ljudske glasbene estetike.

Več godb, ki »piha« že 200 let

Na Slovenskem se pihalno-tolkalske zasedbe prvič omenjajo v poznosrednjeveških virih, naša najstarejša pihalna godba pa je idrijska. Delovala naj bi od leta 1665, vendar to ni povsem preverljiv podatek, jo je pa

leta 1686 v Slavi vojvodine Kranjske Janez Vajkard Valvazor predstavil z besedami: »Ob dveh popoldan se je četa mušketirjev z muzikanti na čelu napotila v grad ter izkazala čast gospodu oskrbniku.« S 350-letnico delovanja idrijska pihalna godba ni le najstarejša pri nas, ampak tudi najstarejša nepretrgano delujoča pihalna godba na svetu. V Sloveniji igra še kar nekaj godb na pihala, ki se ponašajo z več kot 200-letnim nepretrganim delovanjem.

Prelomno 19. stoletje

Devetnajsto stoletje je prineslo pomembne spremembe na področju godbenišтва z več vidikov. Godbe so takrat postopoma prešle iz večirnoma vojaške sfere v civilnodružbeno; začele so nastajati v okviru kulturnih društev in čitalnic ter delovnih skupnosti v prvih industrijskih središčih, pri čemer so imeli daleč najpomembnejši prispevek rudarji in rudarska mesta (Zasavje in Idrija, pozneje tudi Velenje). Novonastajajoče godbe so najpogosteje sestavljali notno neuki ljudje, ljudski godci, glasbeno pa so jih marsikje usmerjali upokojeni vojaški glasbeniki, ki so se v domači kraj vračali po delu v vojski takratnega avstrijskega cesarstva. Sicer so bili člani godb vselej različnih poklicev, izobrazbe, različnih izkušenj in načina življenja, vendar pa so bili izenačeni z uniformo in sinhronim korakanjem (marširanjem), zaradi česar so godbe na pihala močan simbol enotnosti in povezanosti v skupnosti. To so najpomembnejše vrednote godbenišтва, ki veljajo še danes. Drug vidik razvoja god-

benišтва v 19. stoletju je prineslo to, da so godbe po novem prispevale glasbeno spremljavo vsakršnemu praznovanju v lokalni skupnosti, pa naj je šlo za cerkvene ali posvetne praznike, za mesto ali podeželje, za poroke, pogrebe, nove maše, žegnanja, sejme in tako naprej.

Zgodovinski dogodki narekovali nastajanje godb

Množično ustanavljanje pihalnih godb lahko pri nas spremljamo v treh obdobjih, od katerih je vsako tesno povezano z razvojem vzporednih zgodovinskih dogodkov. Prvo je sledilo revolucionarnemu letu 1848. Takrat so se pihalne godbe razmahnile predvsem ob idejah in gibanjih narodnega prebujanja, saj so z igranjem slovenskih skladb spremljale različne dogodke pomladi narodov, predvsem tabore, s svojim delovanjem pa h komponiranju spodbudile vrsto skladateljev tako imenovane godbeniške glasbe. Med temi skladatelji sta najbolj znana Josip Čerin in Fran Korun Koželjski, ki so se jima v 20. stoletju pridružila še druga velika imena: Bojan Adamič, Vinko Štrucl, Emil Glavnik ...

Drugo obdobje množičnejšega nastajanja pihalnih godb je nastopilo na prelomu iz 19. v 20. stoletje vzporedno s tem, ko se je začela slovenska družba postopoma industrializirati, tretje pa po drugi svetovni vojni, v obdobju socializma, ko so svoje godbe množično ustanovljale delovne in civilnodružbene organizacije (sindikati, podjetja, gasilci, železničarji ...). Najpomembnejša dediščina zad-

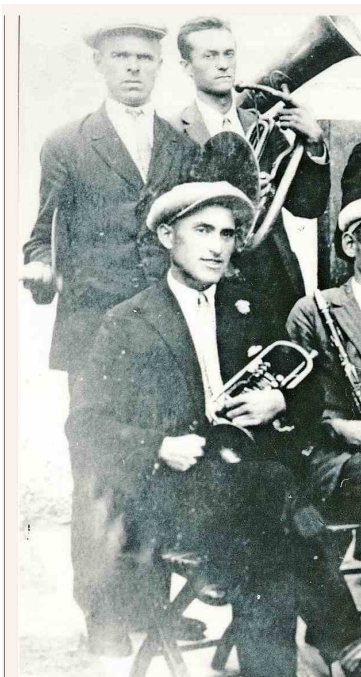
njega obdobja so tako imenovane prvomajske budnice, preigravanje godbeniških maršev na javnih prostorih na 1. maja zjutraj. Budnice godbeniki danes igrajo tudi ob stanovskih praznikih primarnih poklicev v svojem okolju (na primer rudarski praznik) ter ob civilnodružbeno pomembnih dnevih, kot je občinski praznik.

Večsto različnih pihalnih godb

Danes v Sloveniji deluje okrog 150 amaterskih pihalnih godb. Zanje strokovno in organizacijsko skrbi-

ta **Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti** ter Zveza slovenskih godb. Okoli 50 pihalnih godb deluje tudi v okviru glasbenih šol in so sestavljene iz učencev igranja na pihala, trobila, tolkala in druge instrumente. Poleg ljubiteljskih v Sloveniji delujeta tudi dve profesionalni godbi na pihala. Leta 1948 je bila na pobudo Narodne vlade Slovenije ustanovljena Godba ljudske milice, današnji Policijski orkester. Takratna oblast je namreč prepoznala potrebo po protokolarnem in reprezentativnem pihalnem orke-

stru, ki bi glasbeno oblikoval protokolarne dogodke na najvišji ravni (kot so obiski tujih državnikov) ter igral na spominskih in prazničnih slovesnostih republiškega pomena. Policijskemu se je leta 1996 pridružil Orkester slovenske vojske, ki spremlja predvsem dogodke vojaškega protokola. Člani obeh profesionalnih orkestrrov so akademsko izobraženi glasbeniki, vsi pa so prestali tudi (vsaj) osnovno vojaško oziroma policijsko usposabljanje.

■ Godbeniki v Kortah leta 1923

■ Rudarska godba v Trbovljah leta 1936

1936

Godbe so najpogosteje sestavljali notno neuki ljudje, ljudski godci. Sicer so bili člani godb vselej različnih poklicev, izobrazbe, izkušenj in načina življenja, vendar pa so bili izenačeni z uniformo in marširanjem, zaradi česar so godbe na pihala močan simbol enotnosti in povezanosti v skupnosti.

FOTO: Občina Ljutomer se je predstavila na prostem

Ljutomer, 06.08.2015 ob 13:00

Všeč mi je 5 osebam je to všeč.

Včeraj je v sklopu praznovanja 59. občinskega praznika Občine Ljutomer na Glavnem trgu Ljutomer potekala predstavitev občinskih in državnih organov ter javnih zavodov in podjetij.

Obiskovalci so se lahko seznanili z delom in storitvami občinske uprave in upravne enote Občine Ljutomer, Lokalne turistične organizacije Prlekija Ljutomer, DSO Ljutomer, Zavoda za zaposlovanje, Centra za socialno delo, Splošne knjižnice Ljutomer, Rdečega križa, Javnega zavoda za šport, izobraževanje odraslih in mladino Ljutomer, **Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti** - OI Ljutomer.

Predstavili so se tudi Vrtec Ljutomer, OŠ Janka Ribiča Cezanjevci, GFML Ljutomer in Glasbena šola Slavka Osterca Ljutomer, Boks klub Ljutomer, Judo Prlekija, Košarkarski

klub Ljutomer in številni drugi.

Splošna knjižnica Ljutomer pa je na ta dan vsem novim članom omogočila brezplačno enoletno članarino ter odpis zamudnine za knjižno gradivo ob obisku knjižnice. Za zabavo pa je v večernih urah poskrbel Ansambel Opoj.

Več fotografij v spodnji galeriji...